



DATOS IDENTIFICATIVOS

Innovación e Investigación na Ensinanza Secundaria: Música e Debuxo

Materia	Innovación e Investigación na Ensinanza Secundaria: Música e Debuxo			
Código	P02M066V12241			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Arte e Debuxo			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento				
Coordinador/a	García González, Silvia Costa Vázquez, Luís Paz García, María Begoña			
Profesorado	Costa Vázquez, Luís García González, Silvia Paz García, María Begoña			
Correo-e	begpaz@gmail.com silviagarcia@uvigo.es luiscosta@uvigo.es			
Web				
Descrición	Introdución á metodoloxía e experiencias en investigación aplicada á educación artística xeral			

Competencias

Código	
B4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.
B12	Participar na avaliación, investigación e a innovación dos procesos de ensino e aprendizaxe, comunicando as súas conclusións e as razóns que as sustentan á comunidade educativa e outros profesionais da educación
B16	Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.
B17	Desenvolver hábitos e actitudes para aprender a aprender ao longo do seu posterior desenvolvemento profesional.
B18	Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidos.
C5	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e no centro, abordar e resolver posibles problemas.
C24	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada
C26	Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.
C27	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.
C31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.

D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
1. Saber identificar os problemas relativos á ensinanza e aprendizaxe da Educación Artística e a Cultura Visual	B4 B12
3. Coñecer casos prácticos que amosen experiencias innovadoras sobre Educación Artística e Cultura Visual na Educación Secundaria.	B16 B17
4. Coñecer e saber analizar exemplos de traballos realizados en diferentes ámbitos de investigación: profesorado, alumnado, recursos didácticos, etc., identificando os problemas de investigación, o marco teórico, a metodoloxía de investigación, os resultados obtidos e as conclusións e implicacións.	B18 C5 C24
5. Saber investigar sobre a propia práctica para melloralala e contribuir ao desenvolvemento da calidade da ensinanza.	C26 C27
6. Saber deseñar estratexias investigadoras na ensinanza das Artes Plásticas, a Música e a Cultura Visual.	C31
7. Ser capaz de crear de recursos de apoio á investigación e a docencia para a ensinanza das Artes e a Cultura Visual.	D1 D2

Contidos

Tema	
1. Aspectos básicos do proxecto de investigación	1. O deseño da investigación 2. Enfoques e paradigmas 3. Métodos de investigación 4. Deseño do proxecto de investigación
2. Experiencias en investigación	1. O perfil do docente-investigador. 2. Que investigar e como afrontar unha investigación na aula. 3. Investigación-acción no ensino artístico. 4. O contexto sociocultural como espazo da acción educativa. Estratexias de intervención. 5. Perspectivas *actuáis na Innovación e Investigación didáctica na Educación Artística.
3. Elaboración do proxecto de investigación	1. Deseño e desenvolvemento de proxectos de investigación. 2. O traballo en equipo e a investigación na aula.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	8	32	40
Proxectos	8	32	40
Sesión maxistral	8	32	40
Presentacións/exposicións	2	8	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	16	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Presentación de investigación realizadas no ámbito da educación artística e valoración das experiencias
Proxectos	Elaboración do deseño de investigación propia
Sesión maxistral	Exposición dos principios básicos dos proxectos de investigación: métodos, enfoques, ferramentas, secuenciación, procedementos, fontes primarias e secundarias, etc.
Presentacións/exposicións	Presentación individualizada dos proxectos de investigación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de dúbidas, casos e exercicios específicos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Ademais das sesión colectivas, o alumnado disporá de titoría individualizada segundo as especificacións e adscripcións realizadas desde a dirección do master

Estudo de casos/análises de situacións	Ademais das sesión colectivas, o alumnado disporá de titoría individualizada segundo as especificacións e adscripcións realizadas desde a dirección do master
Proxectos	Ademais das sesión colectivas, o alumnado disporá de titoría individualizada segundo as especificacións e adscripcións realizadas desde a dirección do master
Sesión maxistral	Ademais das sesión colectivas, o alumnado disporá de titoría individualizada segundo as especificacións e adscripcións realizadas desde a dirección do master
Presentacións/exposicións	Ademais das sesión colectivas, o alumnado disporá de titoría individualizada segundo as especificacións e adscripcións realizadas desde a dirección do master

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudo de casos/análises de situacións	No estudo de casos buscaremos aqueles que se correspondan cos intereses do alumnado	15	B4 B12 B16 B18	C5 C26	D2
Proxectos	O traballo sobre o proxecto implica a entrega dun traballo escrito que plantexa o proxecto de investigación	50	B4 B12 B16 B17 B18	C5 C24 C26 C27 C31	D1 D2
Sesión maxistral	Desenvolveránse os principios da metodoloxía da investigación. Os contidos da sesión maxistral poranse en acción na elaboración do traballo de investigación	10	B17	C24 C26	
Presentacións/exposicións	As presentacións pretenden poder comunicar ó grupo o desenvolvemento do proxecto de investigación	15	B4		
Resolución de problemas e/ou exercicios	A resolución de problemas traballarase no contexto do traballo de investigación	10	B4 B17 B18	C5 C24 C26	

Outros comentarios sobre a Avaliación

A presentación dun proxecto de investigación orixinal, é requisito indispensable para a superación do módulo, con independencia da consideración dos outros criterios de cualificación.

Na segunda convocatoria deberán cumprimentarse aqueles criterios de avaliación que teñan sido comunicados no informe negativo da primeira ao alumno/a. En todo caso, será preceptiva a presentación do proxecto de investigación.

Bibliografía. Fontes de información

- BLAXTER, Lorraine /Hughes Christina/Tight Malcolm (2008)., **Cómo se investiga**, Barcelona. Graó,
- D. Efland, Arthur/ Freedman, Kerry/ Stuhr, Patricia (2003)., **La educación en el arte posmoderno**, Barcelona. Paidós Arte y Educación,
- EISNER, Elliot W. (1995)., **Educación la visión artística**, Barcelona. Paidós,
- EISNER, E. (1998), **El ojo ilustrado. Indagación cualitativa y mejora de la práctica educativa**, Barcelona. Paidós.,
- ELLIOTT, J. (1977), **La investigación- acción en educación**, Barcelona. Paidós,
- GARDNER, Howard (1994)., **Educación artística y desarrollo humano**, Barcelona. Paidós,
- KAPROW, Allan (2007)., **La educación del des-artista.**, Madrid. Ardora,
- LAFERRIÈRE, Georges (2001)., **Prácticas creativas para una enseñanza dinámica. La dramatización como herramienta didáctica y pedagógica.**, Ciudad Real. Ñaque ed.,
- MASLOW, H. Abraham (2008)., **La personalidad creadora**, Barcelona, Kairós,
- MARÍN, RICARDO (ED.) (2005)., **Educación en Investigación Artística.**, Granada. Universidad de Granada, Universidad de Sevilla,
- MARINA, Jose Antonio (1993)., **Teoría de la inteligencia creadora**, Barcelona. Anagrama.,
- MARTINEZ Luisa Mª, GUTIÉRREZ Rosario, ESCAÑO Carlso (coord.) (2008)., **Nuevas propuestas de acción en Educación Artística**, Málaga.Universidad de Málaga,
- NOVAC, Joshep D. Y GOWIN, D. Bob (1988):, **Aprendiendo a aprender**, Barcelona. Martínez-Roca,
- PENNAC, Daniel (2009), **Mal de escuela**, Barcelona. De Bolsillo,
- PÉREZ SERRANO, Mª Gloria (1990)., **Investigación-acción. Aplicaciones al campo social y educativo**, Madrid, Dykinson.,
- Schafer, Murray (1969)., **El nuevo paisaje sonoro**, Buenos Aires. Ricordi americana,
- Schafer, Murray (1975):, **El rinoceronte en el aula**, Buenos Aires. Ricordi Americana,
- Small, Christopher (1989)., **Música. Sociedad. Educación**, Madrid. Alianza editorial,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Estratexias Didácticas I: O Ensino/P02M066V12243
